

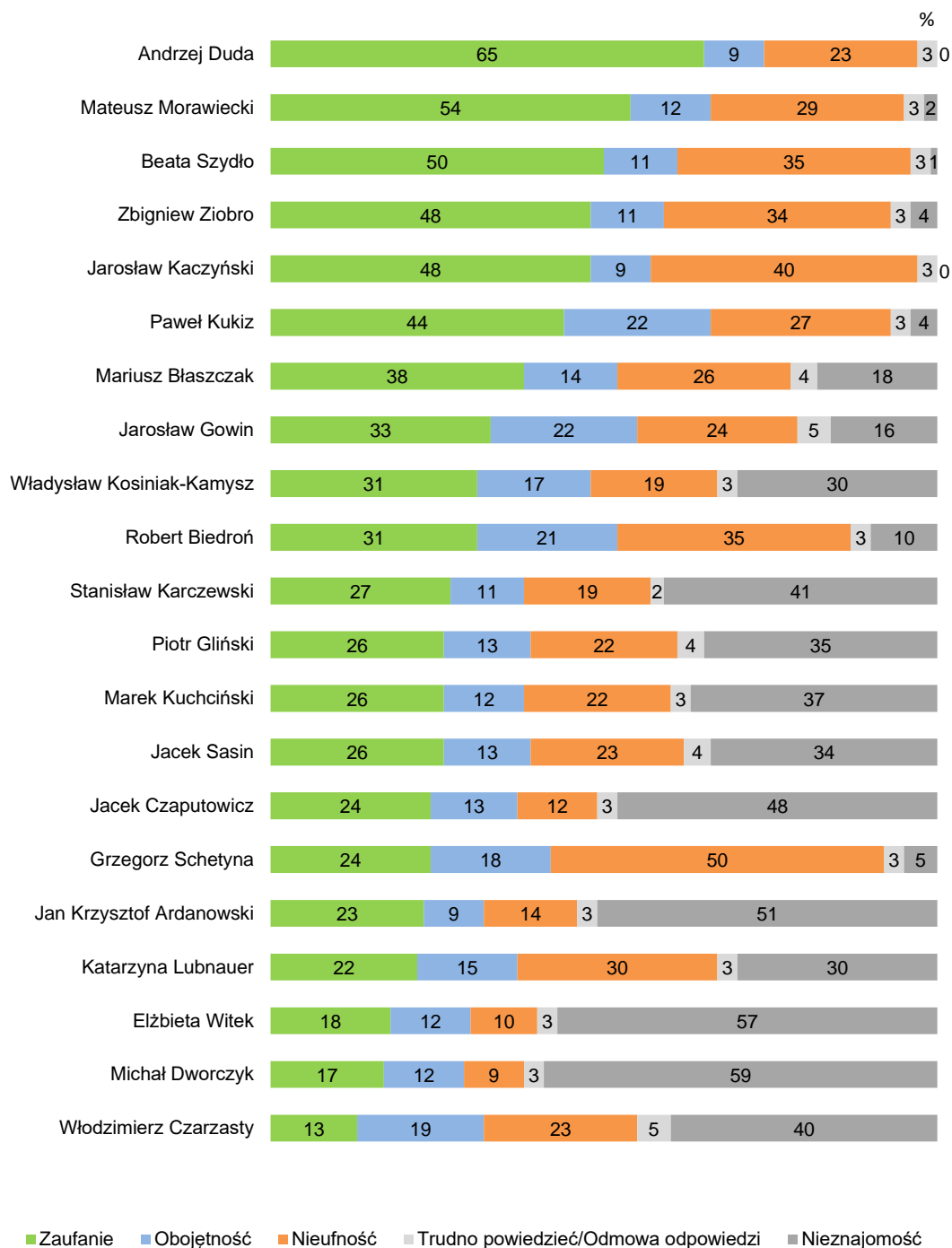
Zaufanie do polityków w czerwcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 23 stycznia 2019 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Zaufanie do polityków w czerwcu

Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (349) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 6–13 czerwca 2019 roku na liczącej 1073 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W naszych badaniach na liście ocenianych polityków zawsze znajdują się: prezydent RP, marszałkowie Sejmu i Senatu, premier oraz szefowie głównych ugrupowań politycznych. Pozostała część listy podlega zmianom – staramy się uwzględniać inne znaczące w danym okresie postaci sceny politycznej, zarówno spośród polityków parlamentarnych – strony rządowej i opozycyjnej, jak i polityków działających poza parlamentem. Ankietowani oceniają poszczególnych przedstawicieli sceny politycznej posługując się 11-punktową skalą, której skrajne punkty określone są z jednej strony jako głęboka nieufność (-5), z drugiej zaś – jako bardzo duże zaufanie (+5).

Otrzymane wyniki prezentujemy w dwóch ujęciach. W pierwszym analizujemy rozmiary społecznego zaufania i nieufności w stosunku do poszczególnych polityków w skali ogółu społeczeństwa. Wskazania punktów od -5 do -1 określane są zbiorczo jako deklaracje nieufności, 0 – jako obojętność, zaś wskazania od +1 do +5 – jako deklaracje zaufania. W tym ujęciu obok zagregowanych ocen zaufania, nieufności i obojętności prezentowane są także informacje o odsetkach badanych nierozpoznających poszczególnych polityków oraz niemających opinii na ich temat.

W drugim ujęciu prezentujemy średnie ocen wystawianych poszczególnym osobom jedynie przez tych z badanych, którzy je identyfikują i potrafią ocenić.

ZAUFANIE I NIEUFNOŚĆ

W czerwcu¹, tak jak dotychczas, liderem rankingu społecznego zaufania jest prezydent Andrzej Duda. Ufa mu 65% ankietowanych, a więc dokładnie tyle samo, ile miesiąc wcześniej. Nieufność w stosunku do głowy państwa wyraża prawie jedna czwarta respondentów (23%).

Stabilne pozostają notowania premiera Mateusza Morawieckiego, który niezmiennie zajmuje drugie miejsce w tej klasyfikacji. Według aktualnych deklaracji ankietowanych ufa mu 54% spośród nich, nieufność w stosunku do szefa rządu deklaruje niepełna co trzeci ankietowany (29%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (349) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 6–13 czerwca 2019 roku na liczącej 1073 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Trzecie miejsce w czerwcowym rankingu zaufania do polityków przypadło byłej premier, a dziś europosłance Beacie Szydło. W porównaniu z majowym, przedwyborczym pomiarem zaufanie do niej nieco wzrosło i obecnie ufa jej co drugi badany (50%). Nieznacznie ubyło też respondentów mających krytyczny stosunek do byłej premier – zalicza się do nich 35% ogółu ankietowanych.

Niewiele mniejszym zaufaniem cieszą się prezes PiS Jarosław Kaczyński oraz minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro, którzy w tym miesiącu zajęli *ex aequo* czwarte miejsce w tej klasyfikacji. Ufa im prawie połowa ankietowanych (po 48% wskazań). Jednak u sporej części respondentów obaj ci politycy, w tym przede wszystkim prezes PiS, budzą także negatywne emocje. Nieufność w stosunku do Jarosława Kaczyńskiego deklaruje 40% badanych, ministrowi sprawiedliwości i prokuratorowi generalnemu nie ufa co trzeci ankietowany (34%).

Poza pierwszą piątką najczęściej obdarzanych zaufaniem polityków lokuje się w tym miesiącu lider Kukiz'15 – Paweł Kukiz, któremu w stosunku do maja dość wyraźnie ubyło sympatyków i przybyło przeciwników. Obecnie zaufaniem darzy go 44% ankietowanych, nie ufa mu 27% respondentów.

Spośród uwzględnionych w badaniu polityków relatywnie sporym zaufaniem cieszy się jeszcze szef MON Mariusz Błaszak. Ufa mu blisko dwie piąte ankietowanych (38% deklaracji zaufania i 26% negatywnych wskazań). W przypadku pozostałych przedstawicieli sceny politycznej, którzy w tym miesiącu znaleźli się na naszej liście, poziom deklaracji zaufania nie przekracza jednej trzeciej wskazań.

Co trzeci badany ma zaufanie do wicepremiera, ministra nauki i szkolnictwa wyższego Jarosława Gowina (33% deklaracji zaufania i 24% – nieufności). Po 31% deklaracji zaufania zebrali w tym miesiącu liderzy ugrupowań opozycyjnych – szef PSL Władysław Kosiniak-Kamysz i prezes Wiosny Robert Biedroń. Z tych dwóch polityków znacznie lepiej rozpoznawany, ale i bardziej krytycznie odbierany jest Robert Biedroń. Od maja w ocenach lidera Wiosny nieco przeważają negatywne noty (35% deklaracji nieufności). Lepiej wypada bilans ocen szefa PSL Władysława Kosiniaka-Kamysza – przy prawie jednej trzeciej pozytywnych wskazań, nieufność w stosunku do niego wyraża niespełna jedna piąta ankietowanych (19%). Dla prawie co trzeciego z badanych lider PSL jest jednak postacią anonimową (nie rozpoznaje go 30% respondentów).

Nieco mniejszym zaufaniem cieszą się marszałek Senatu Stanisław Karczewski (27% deklaracji zaufania i 19% – nieufności), marszałek Sejmu Marek Kuchciński oraz wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński (po 26% deklaracji zaufania i po 22% – nieufności). Tyle samo deklaracji zaufania otrzymał Jacek Sasin, którego nazwisko w tym miesiącu po raz pierwszy znalazło się na naszej liście polityków. Nowo mianowany wicepremier okazał się postacią dość dobrze znaną szerokiej publiczności. Identyfikuje go 66% ankietowanych, ufa mu 26% respondentów, ale prawie tyle samo osób deklaruje w stosunku do niego nieufność (23%).

Na niewiele niższym poziomie kształtuje się zaufanie do bardzo mało znanych szerokiej publiczności i nieidentyfikowanych przez mniej więcej połowę respondentów szefa polskiej dyplomacji Jacka Czaputowicza (24% deklaracji zaufania i 12% nieufności) oraz ministra rolnictwa i rozwoju wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego (23% deklaracji zaufania i 14% negatywnych wskazań). Prawie co czwarty badany deklaruje też zaufanie do szefa głównej partii opozycyjnej, PO, Grzegorza Schetyny (24%), jednak w jego ocenach niezmiennie dominują negatywne noty (w czerwcu nieufność zadeklarowało 50% ankietowanych).

Nieco ponad jedna piąta respondentów ma zaufanie do liderki Nowoczesnej Katarzyny Lubnauer. Także w jej przypadku bilans deklaracji zaufania i nieufności jest ujemny – ufa jej 22% ankietowanych, nieufność wyraża 30% respondentów.

Końcowe miejsca w rankingu przypadły politykom najmniej znanym, a co za tym idzie ocenianym jedynie przez wąskie grupy badanych. Nowej szefowej MSWiA Elżbiety Witek i ministra – członka Rady Ministrów Michała Dworczyka, po raz pierwszy uwzględnionych w czerwcowym badaniu, nie rozpoznaje blisko trzy piąte ankietowanych (odpowiednio 57% i 59% deklaracji nieznajomości). W grupie rozpoznających ich osób ci politycy mają jednak dobre notowania. Zaufanie do Elżbiety Witek deklaruje prawie jedna piąta ankietowanych (18%), nie ufa jej zaś co dziesiąty respondent (10%). Zaufanie do Michała Dworczyka ma 17% badanych, a co jedenasty ankietowany deklaruje w stosunku do niego nieufność (9%).

Ostatnie miejsce w rankingu, tradycyjnie już, przypadło najslabiej identyfikowanemu spośród uwzględnionych w badaniu liderów głównych partii naszej sceny politycznej – przewodniczącemu SLD Włodzimierzowi Czarzastemu. Polityka tego nie rozpoznaje 40% ankietowanych. Zaufaniem obdarza go co siódmy badany (13%). Przeważającym nastawieniem wobec niego pozostają jednak nieufność (23%) i obojętność (19%).

TABELA 1

	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	VI '19	Różnica od V '19	VI '19	Różnica od V '19		
w procentach						
Andrzej Duda	65	0	23	1	9	0
Mateusz Morawiecki	54	0	29	0	12	2
Beata Szydło	50	3	35	-2	11	1
Zbigniew Ziobro	48	2	34	1	11	4
Jarosław Kaczyński	48	2	40	-1	9	0
Paweł Kukiz	44	-5	27	6	22	4
Mariusz Błaszczak	38	-1	26	0	14	18
Jarosław Gowin	33	1	24	-2	22	16
Władysław Kosiniak-Kamysz	31	1	19	-1	17	30
Robert Biedroń	31	2	35	0	21	10
Stanisław Karczewski	27	1	19	3	11	41
Piotr Gliński	26	0	22	0	13	35
Marek Kuchciński	26	0	22	0	12	37
Jacek Sasin	26	-	23	-	13	34
Jacek Czaputowicz	24	0	12	0	13	48
Grzegorz Schetyna	24	0	50	4	18	5
Jan Krzysztof Ardanowski	23	0	14	3	9	51
Katarzyna Lubnauer	22	1	30	1	15	30
Elżbieta Witek	18	-	10	-	12	57
Michał Dworczyk	17	-	9	-	12	59
Włodzimierz Czarzasty	13	-1	23	-1	19	40

Pytanie brzmiało: *Ludzie aktywni publicznie – swoim zachowaniem, tym, co mówią, do czego dążą – budzą mniejsze lub większe zaufanie. Przedstawimy teraz Panu(i) listę osób aktywnych w życiu politycznym naszego kraju. O każdej z nich proszę powiedzieć, w jakim stopniu budzi ona Pana(i) zaufanie. Odpowiadając, proszę posłużyć się skalą, na której -5 oznacza, że osoba ta budzi w Panu(i) głęboką nieufność, 0 – że jest ona Panu(i) obojętna, a +5 oznacza, że ma Pan(i) do tej osoby pełne zaufanie. Oczywiście może się Pan(i) posługiwać innymi ocenami tej skali. Jeżeli kogoś Pan(i) nie zna, proszę powiedzieć*

Odsetki badanych wyrażających zaufanie – wskazania punktów od +1 do +5, nieufność – wskazania punktów od -1 do -5, obojętność – 0

W zestawieniu pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

Listę polityków najczęściej spotykających się z brakiem zaufania otwiera lider PO Grzegorz Schetyna. Nie ufa mu 50% ankietowanych. Drugie miejsce w tej negatywnej klasyfikacji niezmiennie przypada prezesowi PiS Jarosławowi Kaczyńskiemu (40% negatywnych wskazań), a na kolejnych pozycjach lokują się Beata Szydło, Robert Biedroń (po 35% deklaracji nieufności) oraz – ze zbliżonym wynikiem – Zbigniew Ziobro (34% negatywnych wskazań).

Czerwcowy sondaż, pierwszy po wyborach do PE, podobnie jak majowy – poprzedzający to głosowanie, nie przyniósł większych zmian w społecznych ocenach polityków.

Jako jedyna minimalnie na zaufaniu społecznym zyskała (wzrost zaufania o 3 punkty procentowe) była premier, a obecnie europosłanka PiS Beata Szydło, która w wyborach do PE uzyskała najwięcej głosów w skali kraju.

Do bardzo nielicznych należą również w tym miesiącu politycy, którzy stracili w ocenie badanych. Największą zmianą jest spadek notowań lidera Kukiz'15 Pawła Kukiza. Od maja zaufanie do niego zmalało o 5 punktów procentowych i jednocześnie dość znacząco (o 6 punktów) zwiększyła się grupa badanych, którzy mu nie ufają. O niewielkim pogorszeniu się ocen można ponadto mówić w przypadku Grzegorza Schetyny (wzrost nieufności o 4 punkty), marszałka Senatu Stanisława Karczewskiego oraz ministra rolnictwa i rozwoju wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego (wzrost nieufności po 3 punkty procentowe).

Notowania pozostałych, uwzględnionych w badaniu przedstawicieli sceny politycznej na poziomie zagregowanych deklaracji zaufania i nieufności nie zmieniły się znacząco od maja.

TABELA 2. DEKLARACJE ZAUFANIA DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2018						2019						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
J.K. Ardanowski	-	-	16	19	19	17	-	-	23	22	24	23	23
R. Biedroń	-	-	-	40	41	-	-	40	35	36	32	29	31
M. Błaszczak	38	38	40	42	39	40	37	-	38	38	39	39	38
J. Czaputowicz	21	19	-	23	20	25	21	22	22	22	24	24	24
W. Czarzasty	16	16	15	15	15	15	16	14	14	14	12	14	13
A. Duda	69	68	66	68	66	67	62	63	63	64	66	65	65
M. Dworczyk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17
P. Gliński	26	22	26	29	25	29	-	27	26	25	27	26	26
J. Gowin	32	32	34	34	31	38	32	37	34	30	32	32	33
J. Kaczyński	41	39	41	41	41	43	39	39	40	42	43	46	48
S. Karczewski	26	24	27	29	22	28	24	26	25	26	27	26	27
W. Kosiniak-Kamysz	29	29	26	29	28	30	27	37	32	28	27	30	31
M. Kuchciński	25	23	26	27	23	26	23	26	25	24	25	26	26
P. Kukiz	52	48	53	52	50	46	45	44	45	46	46	49	44
K. Lubnauer	22	24	22	23	24	24	20	23	22	23	19	21	22
M. Morawiecki	57	57	57	57	54	58	55	54	55	55	55	54	54
J. Sasin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26
G. Schetyna	20	23	23	23	23	26	24	28	20	23	22	24	24
B. Szydło	48	49	48	48	46	-	42	44	44	44	46	47	50
E. Witek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
Z. Ziobro	45	43	49	48	47	46	44	44	44	44	45	46	48

TABELA 3. DEKLARACJE NIEUFNOŚCI DO POLITYKÓW

Politycy	Odsetki respondentów według terminów badań												
	2018						2019						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
J.K. Ardanowski	-	-	5	4	5	4	-	-	12	11	14	11	14
R. Biedroń	-	-	-	20	18	-	-	21	26	28	30	35	35
M. Błaszczak	26	24	27	23	27	26	28	-	26	24	23	26	26
J. Czaputowicz	8	9	-	8	10	9	12	13	13	12	10	12	12
W. Czarzasty	18	17	20	21	18	22	24	21	21	25	26	24	23
A. Duda	20	20	21	22	24	23	26	26	26	23	22	22	23
M. Dworczyk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9
P. Gliński	20	20	20	20	19	19	-	23	22	21	20	22	22
J. Gowin	28	28	25	27	28	23	27	27	25	25	25	26	24
J. Kaczyński	42	44	42	43	44	42	45	47	43	42	42	41	40
S. Karczewski	17	17	17	15	17	16	17	19	15	17	15	16	19
W. Kosiniak-Kamysz	13	13	16	16	18	17	18	14	16	21	21	20	19
M. Kuchciński	21	22	22	21	24	20	23	24	22	21	19	22	22
P. Kukiz	20	21	19	19	21	24	26	24	22	23	22	21	27
K. Lubnauer	26	22	27	24	24	26	32	29	29	29	31	29	30
M. Morawiecki	21	21	24	25	28	25	28	31	28	28	28	29	29
J. Sasin	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23
G. Schetyna	47	43	45	45	47	45	46	45	49	45	44	46	50
B. Szydło	35	34	34	35	37	-	39	38	36	37	37	37	35
E. Witek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10
Z. Ziobro	34	34	32	32	34	35	34	36	35	34	34	33	34

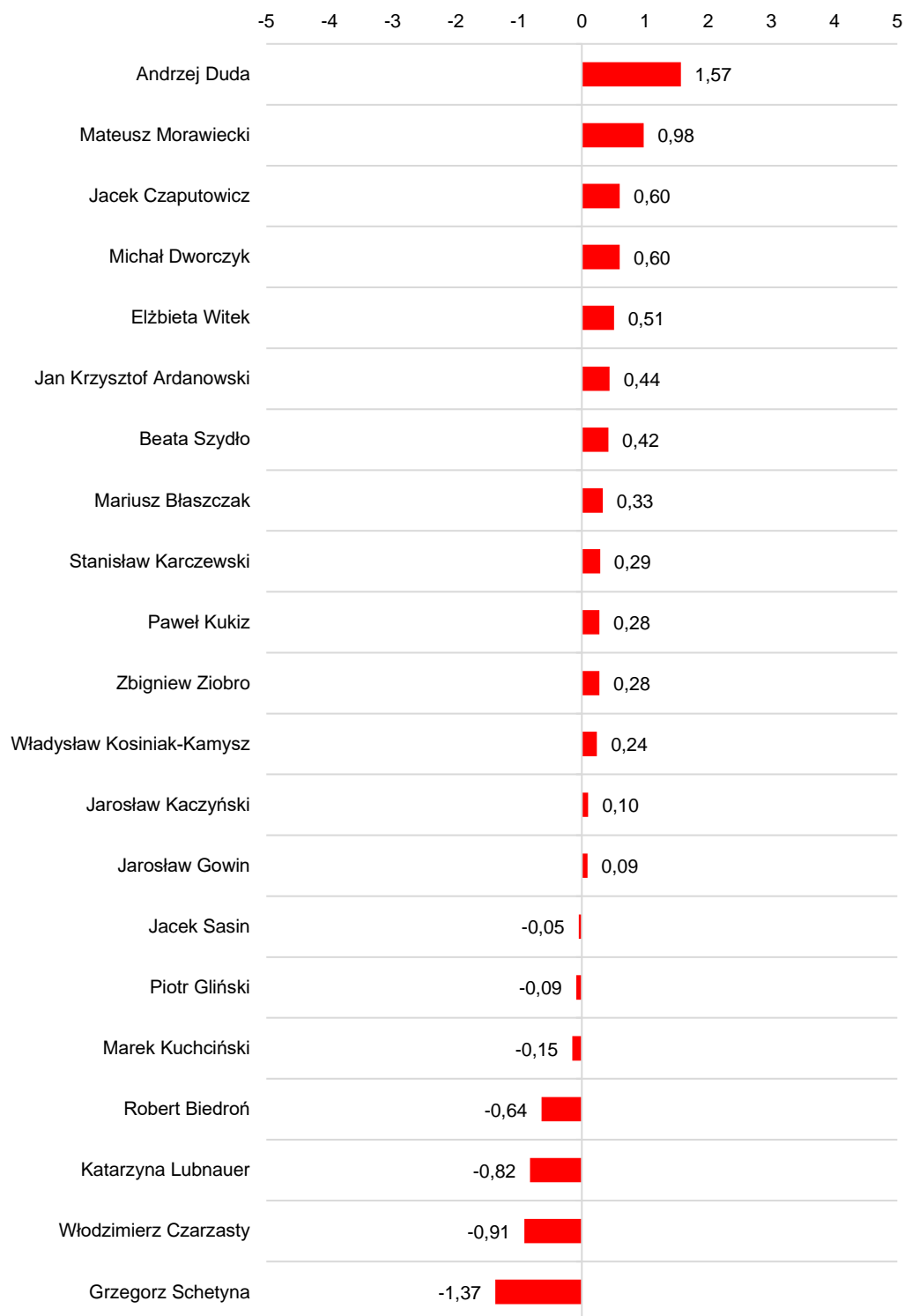
ŚREDNIE OCEN NA SKALI ZAUFANIA–NIEUFNOŚCI

Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania oraz nieufności i odnosiły się do ogółu badanych. W poniższym ujęciu prezentujemy średnie ocen, które są syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień wobec poszczególnych polityków, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia ich znajomości.

Najbardziej jednoznacznie pozytywnie odbieranym politykiem – jak świadczy wartość średniej ocen (1,57) – niezmiennie pozostaje prezydent Andrzej Duda. Drugie miejsce pod względem korzystnego bilansu ocen zajmuje w tym miesiącu premier Mateusz Morawiecki (0,98). Na kolejnych pozycjach tego rankingu lokują się politycy mało znani szerokiej publiczności: minister spraw zagranicznych Jacek Czaputowicz i szef Kancelarii Premiera minister Michał Dworczyk, którzy uzyskali trzeci co do wartości wynik (średnie ocen po 0,60 punktu). W dalszej kolejności – nowa minister spraw wewnętrznych i administracji Elżbieta Witek (0,51) oraz minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski (0,44), który pod względem wartości średniej ocen nieznacznie wyprzedza była premier Beatę Szydło (0,42). Dodatnią średnią ocen, ale świadczącą o niezbyt dużej już przewadze pozytywnych nastawień, mają szef MON Mariusz Błaszczak, marszałek Senatu Stanisław Karczewski, lider Kukiz'15 – Paweł Kukiz, minister sprawiedliwości i prokurator generalny Zbigniew Ziobro oraz szef PSL Władysław Kosiniak-Kamysz (średnie ocen w granicach od 0,33 do 0,24 punktu).

Niższe średnie ocen, bardzo już bliskie wartości środka skali (0), a więc wskazujące na niemal całkowite równoważenie się pozytywnych i negatywnych nastawień, uzyskali w tym miesiącu: prezes PiS Jarosław Kaczyński, wicepremierzy Jarosław Gowin, Jacek Sasin i Piotr Gliński (średnie ocen w granicach od 0,10 do -0,9). Negatywne noty tylko nieznacznie przeważają w ocenach marszałka Sejmu Marka Kuchcińskiego (-0,15). Pozostali uwzględnieni w badaniu politycy odbierani są już wyraźnie krytycznie. O dużej przewadze negatywnych nastawień można mówić w stosunku do lidera Wiosny Roberta Biedronia (-0,64) a także liderów ugrupowań współtworzących Koalicję Europejską: szefowej Nowoczesnej Katarzyny Lubnauer (-0,82), przewodniczącego SLD Włodzimierza Czarzastego (-0,91) i najgorzej ocenianego – szefa PO Grzegorza Schetyny (-1,37).

RYS. 1. Zaufanie do polityków w czerwcu 2019 – średnie na skali od -5 (głęboka nieufność) do +5 (pełne zaufanie)

Powyborczy czerwiec nie przyniósł istotnych zmian w notowaniach większości polityków. Jedyną istotną statystycznie zmianą, jaką rejestrujemy w stosunku do maja, jest pogorszenie się ocen Pawła Kukiza (spadek średniej ocen o 0,41 punktu).

TABELA 4

Politycy (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich zaufania na skali od -5 do +5		
	V 2019	VI 2019	Różnica
Beata Szydło	0,20	0,42	0,22
Jarosław Kaczyński	-0,04	0,10	0,14
Władysław Kosiniak-Kamysz	0,15	0,24	0,09
Jarosław Gowin	0,01	0,09	0,08
Mateusz Morawiecki	0,90	0,98	0,08
Zbigniew Ziobro	0,23	0,28	0,05
Mariusz Błaszczak	0,32	0,33	0,01
Marek Kuchciński	-0,13	-0,15	-0,02
Katarzyna Lubnauer	-0,80	-0,82	-0,02
Andrzej Duda	1,60	1,57	-0,03
Piotr Gliński	-0,06	-0,09	-0,03
Grzegorz Schetyna	-1,34	-1,37	-0,03
Robert Biedroń	-0,60	-0,64	-0,04
Jacek Czaputowicz	0,65	0,60	-0,05
Włodzimierz Czarzasty	-0,85	-0,91	-0,06
Stanisław Karczewski	0,36	0,29	-0,07
Jan Krzysztof Ardanowski	0,82	0,44	-0,38
Paweł Kukiz	0,69	0,28	-0,41 *

* Różnice średnich ocen istotne statystycznie na poziomie 0,05

W czerwcu największym zaufaniem społecznym cieszy się troje polityków obozu rządzącego. Najwięcej deklaracji zaufania zbiera niezmiennie prezydent Andrzej Duda, ufa mu dwie trzecie dorosłych Polaków. Ponad połowa ankietowanych ma zaufanie do premiera Mateusza Morawieckiego. Co drugi badany ufa byłej premier, a dziś posłance do PE Beacie Szydło.

Najwięcej negatywnych emocji, tak jak dotychczas, budzi szef PO Grzegorz Schetyna, któremu nie ufa połowa respondentów. Dwie piąte dorosłych Polaków deklaruje brak zaufania do prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego. Sporą nieufność badanych budzą jeszcze była premier Beata Szydło, Robert Biedroń oraz Zbigniew Ziobro. Politykom tym nie ufa ponad jedna trzecia ankietowanych.

Jednak jeśli wziąć pod uwagę wyłącznie średnią ocen, a więc ocenę będącą wypadkową deklaracji zaufania i nieufności, to poza czołową dwójką – prezydentem Andrzejem Dudą i premierem Mateuszem Morawieckim – relatywnie wysoko w rankingu zaufania społecznego plasują się politycy mniej znani, ale dobrze oceniani przez rozpoznające ich osoby: szef MSZ Jacek Czaputowicz i minister – członek Rady Ministrów Michał Dworczyk, a w dalszej kolejności nowa minister spraw wewnętrznych i administracji Elżbieta Witek oraz minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski. Politycy ci pod względem wartości średniej ocen wyprzedzili znajdującą się na trzecim miejscu pod względem wielkości deklarowanego zaufania byłą premier Beatę Szydło.

Trzeba jeszcze zauważyć niewielką, ale systematyczną, z miesiąca na miesiąc, poprawę ocen prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego. O ile jeszcze w styczniu notowania lidera rządzącej partii były wyraźnie niekorzystne (średnia -0,62) i nie odbiegały od wcześniejszych, o tyle w kolejnych miesiącach średnia ta rosła (luty -0,47, marzec -0,21, kwiecień -0,18, maj -0,04), by w czerwcu zmienić znak z ujemnego na dodatni (0,10). Poprawa wizerunku Jarosława Kaczyńskiego jest tym bardziej widoczna, że oceny lidera głównego ugrupowania opozycyjnego, szefa PO Grzegorza Schetyny, z którym kiedyś prezes PiS zamykał ranking społecznego zaufania, nie zmieniły się i nadal pozostają zdecydowanie negatywne.

Jedyną istotną statystycznie zmianą w czerwcowych ocenach polityków jest spadek zaufania do Pawła Kukiza, któremu mógł zaszkodzić słaby wynik jego ugrupowania w wyborach do PE i, być może, pogłoski o przyszłej koalicyjnej współpracy z blokiem rządzącym.

Opracowała

Agnieszka Cybulska